

- 2:13 – Abandoning property to thwart collection
- 2:14 – Giving tzedakah vs. Repaying debt

כח מלווה כשלוחה הפקיר נכסיו

א. שולחן ערוך חושן משפט הלכות מתנה סימן רמה:י

המקבל את המתנה וזכה בה, ואחר שבאה לידו והוא שותק חזר בו ואמר: איני רוצה בה, או: איני מקבלה או: הרי היא בטלה, או: מום זה נראה לי בה, לא אמר כלום לענין שתחזור לבעלים, אלא הרי היא הפקר וכל הקודם בה, זכה. (ואם יש לו בעל חוב גובה ממנה) (טור).

ב. סמ"ע סימן רמה:יח

ואם יש לו בעל חוב גובה ממנו. נראה דמורנו הרמ"א איירי בבעל חוב דיש לו על המקבל שטר בעדים, דאז כל נכסיו משועבדים לו ולא כל כמיניה להפקירו ולאפקועי משועבדים מאחר דכבר זכה בו המקבל,

ג. ט"ז חושן משפט סימן רמה

בעל חוב גובה ממנו. בסמ"ע סק"ח פירש דמיירי בשטר. ולענ"ד דה"ה במלווה על פה, כיון שאין לו במה לשלם רק מזה, אין בידו להפקירו ולהזיק בידים לחבירו. ויש הוכחה לזה ממה דקי"ל דאין אדם נאמן לומר על מה שתחת ידו שהוא של אחרים כמ"ש סימן צ"ט [סעיף א'], ואי יכול להפקירו יהיה נאמן במיגו דהיה עכשיו מפקירו שיוכלו אותן אחרים לזכות בהם... אלא ע"כ דאין לו כח להפקירו:

ד. קצות החושן סימן רמה:ג

גובה ממנה. כתב בסמ"ע (סק"ח) ז"ל, אין לפרש דכונת מורנו הרמ"א היה למ"ש הנ"י בפרק יש נוחלין (ב"ב סג, ב בדפי הרי"ף) והביאו בדרכי משה (סעיף י"ג) דכתב דאף אם הוא הפקר וכל הקודם בו זכה מכל מקום אם קדם בע"ח וזכה בו נפטר המקבל מחובו, ולא מצי למימר "האי מהפקירא קא זכינא וחובי במקומו עומד" ע"ש, דא"כ לא הו"ל למורנו הרמ"א לכתוב בהאי לישנא דבע"ח גובה ממנו עכ"ל. ותמהני בזה כיון דבהפקר קודם זכה, אמאי לא יוכל הבע"ח לזכות בו מתורת הפקר כמו שאר כל אדם והחוב כדקאי קאי!

הלוח והצדקה

ה. שולחן ערוך חושן משפט הלכות טוען ונטען סימן פו:א

ראובן שנושה ק' בשמעון, ושמעון בלוי, מוציאין מלוי ונותנין לראובן, לא שנא אם נתחייב לו כבר לשמעון בשעה שלוחה מראובן, לא שנא נתחייב לו אחר כך. ואין חלוק בזה בין מלווה בשטר למלווה על פה, כיון ששני הלווים מודים כל אחד למלווה שלו, מוציאין מלוי ונותנים לראובן בכל ענין שיתחייב לוי לשמעון, בין דרך הלואה שהלווה לו בין דרך מקח וממכר, בין דרך שכירות.

ו. נתיבות המשפט חידושים סימן פו ס"ק א

ואפילו אינו חייב רק מכח דינא דגרמי שאינו אלא מדרבנן, מ"מ שייך דר' נתן. ש"ך [סק"ב]. אבל בדבר שנותנין לו בתורת צדקה לא שייך דר' נתן, ואפילו הגיע ליד הלוחה אין המלווה יכול לטרוף מהן, דלית בזה משום שעבוד נכסי. אבל מ"מ החיוב מוטל אקרקפתא דגברא לשלם חובו מכל מה שהגיע לידו אם יש בידו יותר מכדי סידור בעל חוב. [או"ת אורים סק"ה].